

Ahti Fagerblom

9.3.2020

17/20/L/A

Työ- ja elinkeinoministeriö
lausuntopalvelu.fi

Lausuntopyyntö 28.1.2020, VN/6432/2019

Hallituksen esitysluonnos laiksi biopolttoaineista ja bionesteistä annetun lain muuttamisesta

Pyydettyä lausuntona luonnokseen hallituksen esitykseksi laiksi biopolttoaineista ja bionesteistä annetun lain muuttamisesta Metsäteollisuus ry toteaa seuraavaa:

Ehdotettavalla lakimuutoksella toimeenpantaisiin päivitetty uusiutuvan energian edistämistä koskeva direktiivi (EU) 2018/2001 kestävyyskriteerisääntelyn osalta. Metsäteollisuus ry kannattaa lainsäädännön voimaantuloa. Kriteerien toimeenpano parantaa EU:n alueella luottamusta muun muassa metsätalouden kestävyteen.

Luonnos hallituksen esitykseksi on valmisteltu asiantuntevasti ja prosessissa on hyödynnetty laajapohjaista sidosryhmäyhteistyötä. Luonnoksessa on perustellusti otettu lähtökohdaksi direktiivin täytäntöönpano siten, että hallinnollista taakan lisääntymistä ja toimijoihin kohdistuvia lisäkustannuksia pyritään välttämään.

Kuten luonnosesityksessä todetaan, Suomi näyttää täyttävän metsäbiomassan osalta direktiivissä asetetut kriteerit maatasolla niin sanotun riskiperusteisen arvioinnin perusteella. Metsäteollisuus katsoo, että kansallisia lisäkriteereitä ei tule säätää. Maatason kriteerien täyttymisen johdosta toimijoiden lisäkustannukset muodostunevat suhteellisen vähäisiksi Suomesta hankitun biomassan osalta. Lisäksi TEM:n tilaaman selvityksen (VTT) mukaan kotimaisten metsäbiomassojen käyttö näyttää täyttävän kasvihuonekaasuja koskevat päästövähennysvelvoitteet.

Metsäteollisuus kuitenkin korostaa, että tuontibiomassan osalta vaikutukset ovat epävarmat ja myös tämän osalta tulee pyrkiä hallinnollisen taakan minimointiin. Mikäli tuontibiomassan alkuperämaassa maatason vaatimukset eivät täytyisi, tulisi erän kestävyyskriteereiden mukaisuus osoittaa hankinta-alueen tasolla ainoastaan siltä osin kuin maatason kriteerit eivät täyty. Toisin sanoen, jos osa tuontibiomassaan liittyvistä kriteereistä täytyisi maatason lainsäädännön kautta, niiden osalta ei edellytettäisi alemman asteista tarkastelua.

Lakiluonnoksen 2§:n mukaan "Tätä lakia sovelletaan myös biopolttoaineisiin, bionesteisiin ja biomassapolttoaineisiin, joiden käyttöä tai tuotantoa koskevaan investointihankkeeseen on valtionavustuslain (688/2001) tai muun lain nojalla myönnetty valtionavustusta". Metsäteollisuuden mielestä on tärkeää tarkentaa pykälää siten, että puun tai muun biomassan tuottajaa ei velvoiteta osoittamaan lain tarkoittamaa kestävyttä. Kestävän metsätalouden rahoituslain mukaista tukea puun kasvatukseen tai maataloustukea maatalousbiomassan kasvatukseen

Ahti Fagerblom

9.3.2020

17/20/L/A

tai tuotantoon ei tule kytkeä 2§:n tarkoittamaan valtionavustusten piiriin vaan valtionavustuksia koskevassa tarkastelussa on oltava ainoastaan kokoluokaltaan 2a§:n mukaiset energiantuotantolaitokset.

Suomen on toimittava aktiivisesti komission suuntaan tämän laatiessa toimeenpanosäädöksiä tai mahdollisia muita ohjeistuksia. Lisäksi Green Deal -aloitteen myötä RED2-direktiivi kestävyyskriteereineen tullaan arvioimaan uudelleen. Suomen on syytä varmistaa, että kestävyyskriteereitä ei muuteta, jotta yrityksillä on riittävä näkymä jo sovitulle vuosia 2021-2030 koskevalle kaudelle.

Näkökulmia toimeenpanon sujuvoittamiseksi

Metsäteollisuus korostaa nopean etenemisen tärkeyttä asiassa. Toimijoilla tulee olla hyvissä ajoin tiedossa uusi lainsäädäntö ja viranomaisten ohjeistus, jotta muuttuviin velvoitteisiin voidaan varautua. Etenkin energiapuun korjuun aikajänne on suhteellisen pitkä. Kuluvana vuonna korjataan metsistä biomassaa, josta on tarkoitus tuottaa energiaa 30.6.2021 jälkeen, jolloin direktiivi tulee olla kansallisesti toimeenpantu.

Lainsäädännön lisäksi on tarpeen hyvissä ajoin esittää konkreettisin esimerkein, mitä arjen lisävaatimuksia yrityksille on tulossa. Energiavirastolle olisi luonteva tehtävä esittää malleja siitä, kuinka yritys rakentaa oman kestävyysjärjestelmänsä. On tärkeää välttää tilanteita, joissa kestävää biomassaa voitaisiin tulkita kestävämmäksi sen vuoksi, että toimijoilla on puutteellinen ymmärrys oikealajisesta järjestelmästä. Tällaista neuvontapalvelua varten Energiavirasto tarvitsee riittävät resurssit.

Metsäteollisuus tukee luonnosesityksen ajatusta, jonka mukaan nykyisessä kestävyyslainsäädännössä olevia todentamismenettelyjä hyödynnetään kustannustehokkuuden varmistamiseksi ja kansallisten erityispiirteiden huomioon ottamiseksi. On myös kannatettavaa, että toiminnanharjoittajan olisi mahdollista osoittaa kriteerien täyttyminen komission hyväksymien vapaaehtoisten kansainvälisten tai kansallisten järjestelmien kautta.

Metsäteollisuus ry

Timo Jaatinen
toimitusjohtaja